

Przedmowa

Tom 20 jest ostatnim tomem Systemu Prawa Prywatnego. Wieńczy więc dzieło rozpoczęte przez Wydawnictwo pod patronatem Prof. *Zbigniewa Radwańskiego* na początku naszego stulecia. Obejmuje rozważania o prawie prywatnym międzynarodowym.

Doniosłość tej dziedziny prawa, wobec intensywnego rozwoju handlu międzynarodowego, współpracy naukowej i kulturalnej, kontaktów sportowych, przemieszczania się ludności i osiedlania się wielu osób poza krajem ojczystym stale wzrasta. Jej rozległość zmusiła Wydawnictwo do podzielenia tomu na dwie części. Obecnie prezentujemy Czytelnikom pierwszy tom poświęcony tej problematyce (20A). Obejmuje on zagadnienia części ogólnej prawa prywatnego międzynarodowego oraz kolizyjnoprawne spojrzenie na te instytucje prawa prywatnego, które tradycyjnie zaliczane są do części ogólnej prawa cywilnego (podmioty stosunków cywilnoprawnych, czynności prawne, przedstawicielstwo i przedawnienie).

Wkrótce ukaże się drugi tom poświęcony temu działowi (20B) zawierający opracowanie zobowiązań umownych i pozaumownych, umów o arbitraż, prawa wekslowego i czekowego, kolizyjnego prawa morskiego, prawa rzeczowego, własności intelektualnej, prawa rodzinnego i opiekuńczego, aspektów kolizyjnych prawa o aktach stanu cywilnego, trustów, prawa spadkowego i reguł intertemporalnych prawa prywatnego międzynarodowego.

Prezentowany tom stanowi pierwsze, mające charakter systemu opracowanie prawa prywatnego międzynarodowego w naszym kraju. Podjęte w latach 60. pod auspicjami Instytutu Nauk Prawnych PAN wysiłki zmierzające w tym samym kierunku doprowadziły do wydania w 1969 roku jedynie Międzynarodowego prawa rodzinnego autorstwa *Mieczysława Sośniaka, Bronisława Walaszka i Eustachego Wierzbowskiego* pod redakcją *Kazimierza Przybyłowskiego* (Ossolineum 1969, ss. 346).

Do niedawna prawo prywatne międzynarodowe stanowiło składnik prawa wewnętrznego każdego państwa. Obecnie w prawie prywatnym międzynarodowym państw członkowskich Unii Europejskiej wyróżnić trzeba dwie części składowe: europejskie i krajowe prawo prywatne międzynarodowe. Wśród źródeł prawa ciągle ważną rolę odgrywają konwencje.

Ta specyfika naszej dziedziny stała się przyczyną wielu odstępstw od zasad dotychczas przestrzeganych przy wydawaniu poprzednich tomów Systemu. Dopuszczono mianowicie szerszą prezentację obcych uregulowań kolizyjnych i wyrażanych na ich tle poglądów w literaturze światowej. Prowadzone analizy europejskiego prawa prywatnego międzynarodowego uwzględniają dorobek doktryny i judykatury także innych państw członkowskich Unii. Odmienności dotyczą też kwestii technicznych (np. systemu przyjętych skrótów).

Tom 20A Systemu jest dziełem zbiorowym dużej grupy Autorów reprezentujących wszystkie ośrodki naukowe w Polsce oraz środowiska prawnicze sędziów, adwokatów i radców prawnych. Każdy z autorów odpowiada za sposób ujęcia opracowanych przez siebie zagadnień i wyrażone poglądy.

Przedmowa

Wydawnictwo oraz Autorzy wyrażają przekonanie, że tom 20A Systemu będzie stanowił cenną pomoc nie tylko dla sędziów, adwokatów i radców prawnych, ale także dla doktorantów i studentów oraz wszystkich innych osób interesujących się międzynarodowymi stosunkami prywatnymi.

Warszawa, dn. 21 sierpnia 2014 r.

Maksymilian Pazdan